

A woman with pink hair and tattoos is sitting in an industrial setting, wearing a dark purple shirt and dark pants. She is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a blurred industrial environment with metal structures and lights. There are decorative white rounded rectangles in the corners of the image.

Mere mangfoldighed i det danske iværksættermiljø

2024

Indhold

- 3** **Alle iværksættertalenter skal have en chance**

- 5** **Adgang til finansiering**
 - 8 De offentlige fonde bør gå forrest
 - 9 Crowdfunding udgør et uforløst potentiale
 - 12 Vi skal have mere viden

- 15** **Fokus på uddannelse**
 - 16 Entreprenørskabsundervisning på alle uddannelsesniveauer
 - 17 Teknologiforståelse skal være et obligatorisk fag
 - 19 Erhvervspraktik hos en iværksætter
 - 19 Flere kvinder skal optages på en STEM-uddannelse

- 23** **Bedre rammer for familieliv**
 - 24 Mere fleksibilitet under barsel

- 25** **Sådan skaber vi mere mangfoldighed i det danske iværksætttermiljø**

Alle iværksættertalenter skal have en chance

Danmark halter bagefter, når det kommer til kønsdiversitet i iværksættermiljøet. Mens kun cirka hver fjerde iværksætter er kvinde, går kun godt og vel én procent af investeringskapitalen til kvindelige iværksættere. Det til trods for, at næsten lige mange kvinder og mænd i udgangspunktet går med en drøm om at blive iværksætter.

Det betyder desværre, at vi som samfund går glip af mangeartede perspektiver, gode idéer og nye virksomheder med potentialen til at skabe vækst, arbejdspladser og innovation.

Derfor arbejder vi i DI for at skabe bedre vilkår for alle iværksættere – og ikke mindst for kvinderne. For selvom kvindelige og mandlige iværksættere på papiret møder den samme lovgivning og rammevilkår, er der alligevel forskelle.

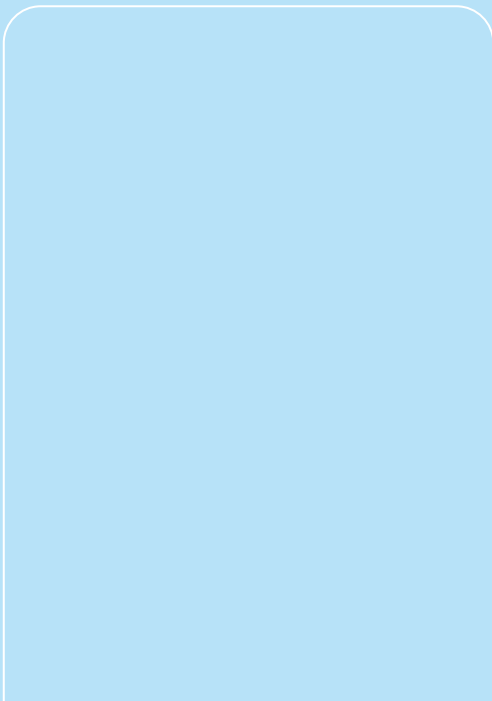
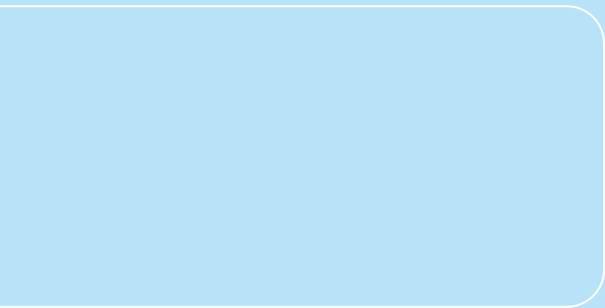
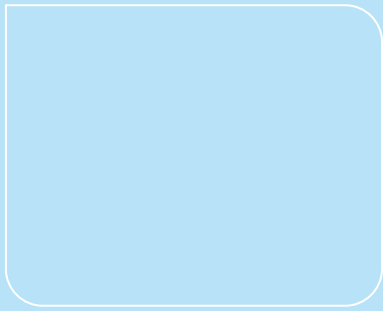
Hvis vi skal skabe en mere mangfoldig og inkluderende iværksætterkultur, skal vi sætte ind i forhold til at skabe rammerne for en kulturændring. Allerede i folkeskolen skal flere piger have selvtilliden til at tro på deres drømme og idéer om iværksætterlivet. For det er allerede i skolealderen, at de første kønsforskelle begynder at vise sig i forhold til iværksætteri. Der skal være flere muligheder for erhvervspraktik hos iværksættere, og så skal flere kvinder have øjnene op for STEM-uddannelserne. Senere i livet skal vi skabe bedre rammer for barsel og børnepasning for iværksættere. Og så er det afgørende, at vi adresserer udfordringerne omkring kvindelige iværksætteres adgang til finansiering.

På den baggrund – og i anledning af kvindernes internationale kampdag – tegner DI med denne samling af statistik og analyser konturerne af de synlige og usynlige barrierer, der er for kvindelige iværksættere. I DI har vi en række forslag til, hvordan vi nedbryder de barrierer. Både til gavn for kvinderne – og for hele samfundet.

Vi håber, at du vil være med i kampen.

Sine Linderstrøm
Chef for SMV & Iværksætteri, DI – Dansk Industri

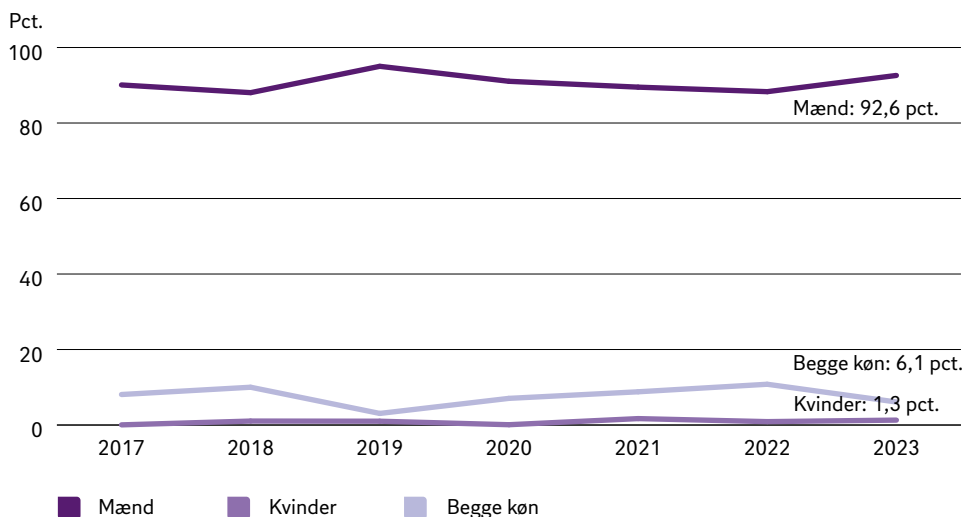
Adgang til finansiering

Kvinder er underrepræsenterede, når det kommer til, hvor stor en andel af den risikovillige kapital, de kvindelige iværksættere modtager. I første halvår af 2023 modtog virksomheder stiftet af kvinder blot 1,3 pct. af den samlede investeringskapital, jf. figur 1. I modsætning hertil, modtog startups stiftet udelukkende af mænd 92,6 pct., mens blandede teams modtog 6,1 pct. Det til trods for, at analyser viser, at kvindelige iværksættere omsætter mere end mandlige iværksættere samtidig med, at de modtager langt færre investeringer¹.

Kvindelige iværksættere modtog kun 1,3 pct. af venturekapitalen

Fordelingen af investeret venturekapital baseret på kønssammensætningen i stifterteamet

FIGUR 1

Anm.: Tal for 2023 dækker første halvår.
Kilde: Unconventional Ventures, 2023

Udfordringerne med at skaffe kapital har stor betydning for de kvindelige iværksættere, da virksomheder, der har en lav egenkapital, når de starter, har større risiko for at lukke, end virksomheder med en høj egenkapital².

1 [Why Women-Owned Startups Are a Better Bet](#) (BCG, 2018)

2 [Kvindelige iværksætteres vækstrejse bremses af mangel på egenkapital](#) (DI, 2023)

Når langt størstedelen af investeringerne tilfalder de mandlige iværksættere, kan det bl.a. hænge sammen med, at langt størstedelen af angel investorerne (også kendt som business angels³) er mænd. Faktisk er godt ni ud af ti angel investorer i de største danske investornetværk mænd⁴. Forskning viser nemlig, at vi er mere tilbøjelige til at investere i andre, der ligner os selv⁵. Det betyder, at mænd vil være mere tilbøjelige til at investere i andre mænd. DI har analyseret kønssammensætningen af medlemmerne i de største investornetværk⁶ i Danmark, hvor der sidder 672 mænd og blot 53 kvinder⁷. Det svarer til en procentvis fordeling på ca. 93 pct. mænd og 7 pct. kvinder.

Når vi har så stor en overvægt af mandlige investorer, risikerer kvindelige iværksættere systematisk at møde større barrierer for at opnå finansiering. Dette kan føre til en skævhed i, hvilke typer af virksomheder der får mulighed for at vokse og udvikle sig, og hvilke innovationer der kommer på markedet. For at imødegå denne ubalance, er det nødvendigt at arbejde målrettet med at øge diversiteten blandt investorer. Det kan være initiativer rettet mod at få flere kvinder til at blive angel investorer, samt at øge bevidstheden om ubevidste fordomme hos nuværende investorer. Ved at gøre dette, kan vi bidrage til at skabe et mere inkluderende og mangfoldigt erhvervsliv, hvor alle iværksættere, uanset køn, har lige muligheder for at opnå succes.

↑ Billede fra eventet "Sådan bliver du Business Angel", der blev afholdt i DI i samarbejde med Danske Bank Growth og InTech Founders, hvor ligesindede kvinder fra erhvervslivet kunne deltage og blive inspireret til at blive angel investorer.

3 "Angel investorer" eller "business angels" er private investorer, der investerer risikovillige ressourcer (tid og/eller penge) i noterede opstartsvirksomheder.

4 Kvindelige netværk er med til at øge kønsdiversiteten i investormiljøet (Angella Invest og DI, juni 2023)

5 Does Social Proximity Enhance Business Partnerships? Theory and Evidence from Ethnicity's Role in U.S. Venture Capital (Hedge & Tumlinson, 2014)

6 Kvindelige netværk er med til at øge kønsdiversiteten i investormiljøet (Angella Invest og DI, juni 2023)

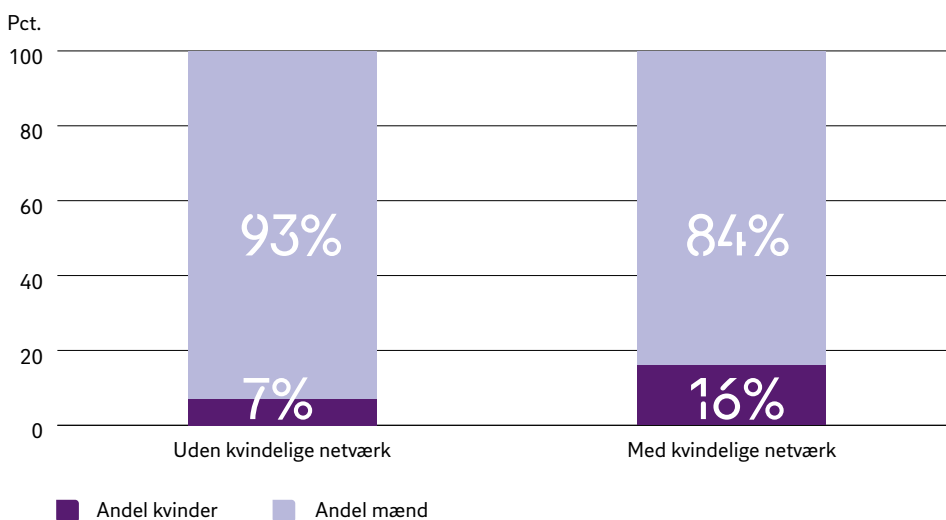
7 10 kvindelige investorer der inspirerer (Angella Invest og DI, juni 2023)

I 2018 blev der udarbejdet en større undersøgelse af, hvorfor der er så få kvindelige investorer, og hvad man kan gøre for, at flere kvinder kommer i gang med at investere⁸. Rapporten viste bl.a., at investornetværk, der henvender sig til kvinder, kan få flere kvinder til at investere som angel investorer. Siden rapporten udkom, er der oprettet to sådanne investornetværk, Angella Invest og Nordic Female Founders. Effekten heraf er tydelig. For hvis man inkluderer de to netværk i opgørelsen, ændres kønsfordelingen til ca. 84 pct. mænd og 16 pct. kvinder, jf. figur 2. Det svarer til en procentvis stigning på ca. 128 pct. Det betyder, at andelen af kvinder stiger med mere end det dobbelte af den oprindelige andel.

Kvindelige netværk øger diversitet i investormiljøet

Andel kvinder i danske investornetværk med og uden kvindelige investornetværk

FIGUR 2

Anm.: Der kan være gengangere af medlemmer i de forskellige netværk, hvorfor totalantallet af investorer kan vise sig at være mindre.

Kilde: Angella Invest og DI, juni 2023.

Når vi skaber et mere kønsbalanceret investormiljø, får vi altså også et mere mangfoldigt iværksættermiljø. Derfor har DI indgået et partnerskab med [Angella Invest](#), som er en uddannelses- og netværksplatform målrettet kvindelige investorer. DI og Angella Invest satte i publikationen ”10 kvindelige investorer der inspirerer” fokus på kvindelige investorer. Formålet var at vise forskelligheden blandt investorer og skabe mere viden om at investere i unoterede virksomheder.

8 [The Barriers and Opportunities for Women Angel Investing in Europe. Women Business Angels for Europe's Entrepreneurs \(2018\).](#)

De offentlige fonde bør gå forrest

Danmarks Eksport- og Investeringsfond (EIFO) er gennem både direkte og indirekte investeringer (investeringer, hvor EIFO investerer i andre fonde) med til at påvirke udvælgelsen af iværksætterteams, der modtager investeringer. I 2020 underskrev EIFO Diversity Commitment for at fremme diversitet i deres investeringsportefølje. Denne tilgang indebærer et fastsat loft for andelen af homogene (udelukkende mandlige) teams i fondens portefølje. EIFO forpligtede sig til, at denne homogenitet ikke måtte overstige 80 pct. – et mål som fonden opnåede. Selvom de indirekte investeringer kun udgør en lille del af EIFO's samlede investeringer, bør fonden også inddrage deres indirekte investeringer i denne indsats. På den måde kan EIFO være med til at bane vejen for en mere ligelig fordeling af investeringskapitalen mellem kønnene.

DI anbefaler:

- EIFO sætter et måltal for, hvor stor en andel homogeniteten (rene mandlige teams) må udgøre af deres indirekte investeringer.
- Målet bør sættes til max 80 pct. i 2025.

”Manglen på adgang til kapital for kvindelige iværksættere er ikke kun en forretningsudfordring – det er et demokratisk ligestillingsproblem. At være bagud på point på grund af sin køn bør ikke være et problem i 2024. Derfor bør statslige fonde øremærke midler til kvindelige iværksættere for at skabe en mere ligelig fordeling af kapital mellem kønnene.”

Malene Madsen
CEO & Co-Founder, WoBa.io

Crowdfunding udgør et uforløst potentiale

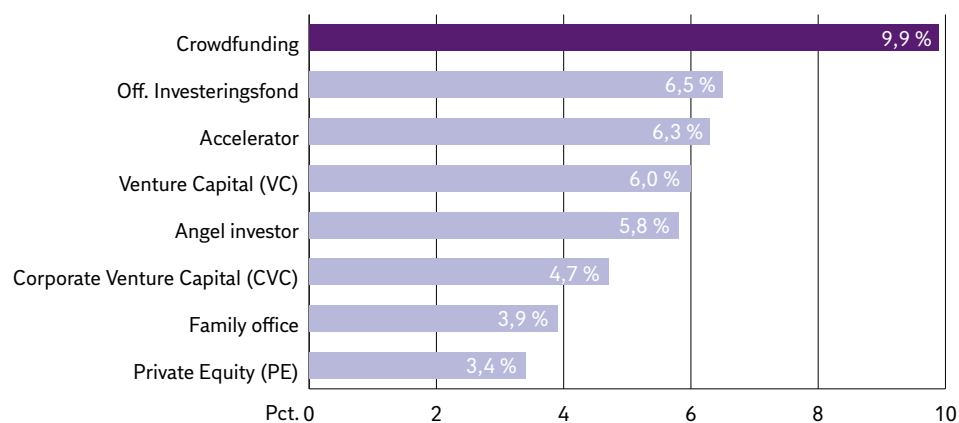
Crowdfunding har potentiale til at øge diversiteten i iværksætttermiljøet. Forskning har vist, at kvindelige iværksættere oftere når deres mål for finansiering igennem crowdfunding end deres mandlige modparter⁹.

Diversitet i investormiljøet fører til diversitet i iværksætttermiljøet

Når flere kvinder investerer, kan det medføre, at en højere andel kvindelige stiftere får succes med deres kapitalrejsning. Data fra crowdfunding-plattformen Seedrs viser, at hele 30 pct. af de ikke-professionelle investorer i 2022 var kvinder¹⁰. Den højere andel af kvindelige investorer kan være en del af forklaringen på, at kvinder rejser relativt mere kapital via crowdfunding, hvis man sammenligner med andre finansieringskilder. Figur 3 viser, hvor stor en andel af investeringerne der tilfalder virksomheder med udelukkende kvindelige founders:

Kvindelige iværksættere har større succes med crowdfunding end øvrige finansieringskilder

Andel af investeringer der går til kvindelige stifterteams fordelt på finansieringskilde

FIGUR 3

Anm.: Tallene dækker perioden 2010 til første halvår af 2022, og er et gennemsnit for en række lande i undersøgelsen. Data er ikke baseret på volumen, men antallet af teams i hver af de forskellige kønssammensætninger, som hver af investortyperne har valgt at investere i.

Kilde: Unconventional Ventures, 2022

⁹ [How the interplay of gender and culture shapes crowdfunding performance: a multilevel study.](#) Wang, Y., Li, Y., Wu, J., Fu, L., & Liang, R. (2022).

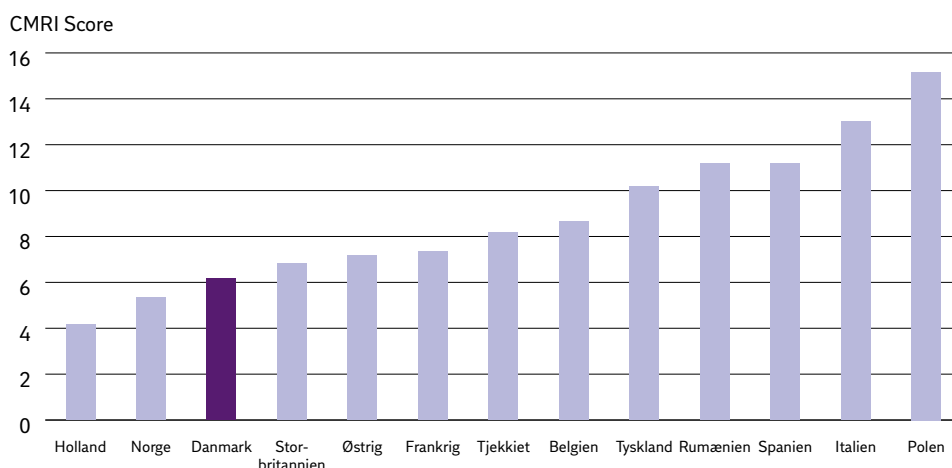
¹⁰ Tal fra Seedrs (2024).

Danmark besidder et betydeligt, men endnu ikke fuldt udnyttet, potentiale inden for crowdfunding. I en international sammenligning skinner Danmark igennem ved at indtage en tredjeplads blandt adskillige europæiske lande i en undersøgelse af landenes "Crowdfunding Market Readiness Index"¹¹.

Danmark i top 3 over lande med størst crowdfunding-potentiale

Danmarks score på Crowdfunding Market Readiness Index sammenlignet med en række andre lande

FIGUR 4

Anm.: Lavere værdier i CMRI score indikerer en bedre præstation.
Kilde: UiA Crowdfunding Research Center, 2024

Indekset er et benchmark for, hvor parat et marked er til at udnytte crowdfunding og baseres på en række indikatorer, der måler landenes crowdfunding-parathed baseret på tilgængeligheden og brugen af platforme, mængden af kapital rejst via crowdfunding pr. indbygger, licenseringen af investeringsplatforme samt den generelle bevidsthed om crowdfunding i befolkningen. Her er det værd at bemærke, at mens Danmark scorer højt på antallet af investorer pr. platform, scorer vi til gengæld lavt på antal platforme pr. indbygger, og offentlighedens kendskab til crowdfunding ligger tilsvarende på et lille sted, jf. figur 5.

Der ligger altså et stort uindfriet potentiale i crowdfunding i Danmark, som kan forbedres ved at øge offentlighedens kendskab til crowdfunding. Det ses også ved, at investeringsbaseret crowdfunding er en mindre anvendt finansieringskilde i Danmark end i mange andre europæiske lande, heriblandt Finland og Sverige¹². Der er dog også nogle regulatoriske udfordringer, som står i vejen for, at crowdfunding kan blive et reelt alternativ til de mere traditionelle

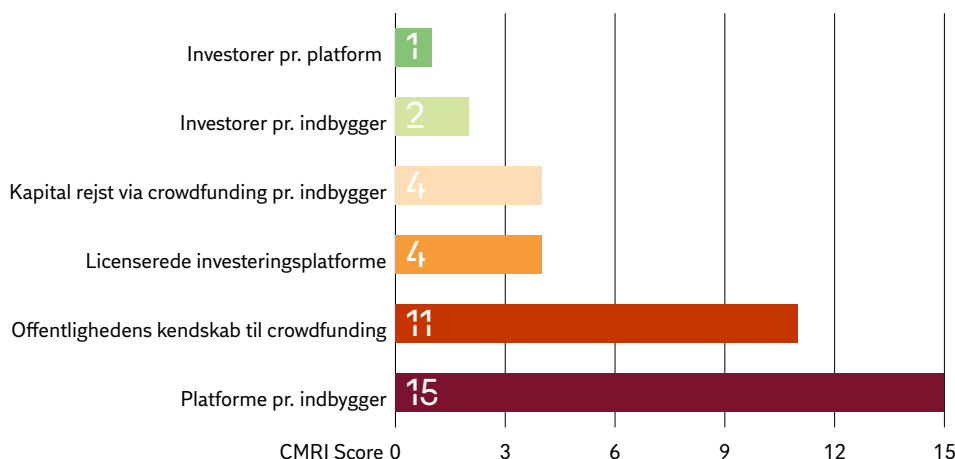
11 [The European Crowdfunding Market Report 2023](#) (UiA Crowdfunding Research Center, 2024)

12 [Crowdfunding in Denmark: From niche to mainstream financing](#) (Kristian Roed Nielsen, 2019).

Danmark har få platforme pr. indbygger

Danmarks rangering inden for crowdfunding parametre

FIGUR 5

Anm.: Lavere værdier indikerer en bedre rangering, og dermed en bedre præstation. Danmark er eksempelvis nr. 1 inden for kategorien "investorer pr. platform" og nr. 15 inden for platforme pr. indbygger.

Kilde: UiA Crowdfunding Research Center, 2024

finansieringskilder. I dag er det nemlig ikke tilladt for anpartsselskaber (ApS'er) at rejse kapital gennem investeringscrowdfunding. Det er et problem i et land som Danmark, hvor en stor del af iværksætterne og de små og mellemstore virksomheder netop er anpartsselskaber.

Udbredelsen af crowdfunding kan være med til at give et løft til de kvindelige danske iværksættere. Det kræver dog både, at de nævnte regulatoriske benspænd fjernes, samt at crowdfunding bliver mere kendt og udbredt. Det vil føre til, at flere kvindelige iværksættere kan få finansiering til deres virksomhed, men også være med til at forbedre adgangen til risikovillig kapital for iværksættere mere generelt.

DI anbefaler:

Fjern de regulatoriske benspænd for crowdfunding.

- Det skal være muligt for iværksættere, der opretter anpartsselskaber, at udbyde kapitalandele til offentligheden i forbindelse med crowdfunding. Det vil give iværksættere mulighed for at rejse risikovillig kapital på en ny måde.
- Selskabsloven skal justeres, så et ApS kan udbyde anparter til offentligheden, når den samlede værdi af sådant udbud er mindre end 8 mio. EUR beregnet over en periode på et år.
- Gruppeinvesteringer med mere end syv deltagere, som investerer i virksomheder inden for EU eller lande med en dobbeltbeskatningsaftale med Danmark, skal kunne fravælge at blive beskattet som en investeringsforening. Dette betyder, at de vil blive beskattet af deres faktiske fortjeneste (realisationsbeskatning), i stedet for en årlig beskatning af værdistigningen (lagerbeskatning).

Vi skal have mere viden

Forskning har vist, at når kvindelige iværksættere forsøger at rejse venturekapital bliver de i højere grad stillet spørgsmål, som vedrører problemer og risikoscenarier, mens mandlige iværksættere i højere grad stilles spørgsmål, der lægger vægt på virksomhedens potentiale¹³. Det tyder på, at den skæve fordeling af venturekapital i et eller andet omfang kan forklares med ubevidste bias. En dybere indsigt i de specifikke udfordringer og muligheder, som kvindelige iværksættere står overfor, er afgørende for at kunne skabe et mere inkluderende og støttende erhvervs klima. For at lukke dette informations hul og skabe et grundlag for målrettede politiske initiativer, er der behov for adgang til dybdegående, systematisk og sammenlignelig data.

Her tilbyder Global Entrepreneurship Monitor (GEM) en mulighed for at få dybdegående og pålidelig data, som kan bidrage til at belyse de specifikke udfordringer og muligheder, kvindelige iværksættere står overfor, og dermed understøtte udviklingen af mere effektive politiske strategier og initiativer. Danmark har tidligere været en del af dette projekt, men har ikke været med siden 2014. Derfor støtter DI aktivt op om, at Danmark igen skal deltage i GEM, der er anerkendt som den mest omfattende undersøgelse af iværksætteri på verdensplan.

Dansk genindtrædelse i GEM vil bidrage til at fremme kvindeligt iværksætteri ved at skabe dybere indsigt i de særskilte udfordringer og muligheder, som kvindelige og mandlige iværksættere møder i forhold til finansiering, motivation og vækstpotentiale. Dertil vil det gøre det muligt at spore udviklingen med større nøjagtighed og tilpasse politiske initiativer mere effektivt, samt evaluere deres reelle effekt. Derudover er der også behov for vurdering af tilpasning og blik på særegne forhold i en dansk kontekst for at sikre, at de indsatser, der igangsættes i Danmark, kan målrettes, og dermed virker mere effektivt for færre ressourcer.

DI anbefaler:

Øget fokus på kvindelige iværksætteres motivation, vækstambitioner og adgang til finansiering.

- Danmark genindtræder i GEM.

¹³ [We Ask Men to Win and Women Not to Lose: Closing the Gender Gap in Startup Funding](#) (Kanze et al., 2018)

”Danmark har en stor talentudfordring, eftersom at iværksætermiljøet er så kønsskævt. Det skal vi, som samfund, ændre – målrettet og effektivt. Men vi kan ikke ændre det, vi ikke ved. Er vi i Danmark ambitiøse omkring at sikre diversitet i iværksætteri, bør det være en stærk prioritet at sikre et solidt vidensgrundlag at træffe oplyste beslutninger ud fra.”

Gine Maltha Kampmann
Adm. direktør, Tænk tanken EQUALIS

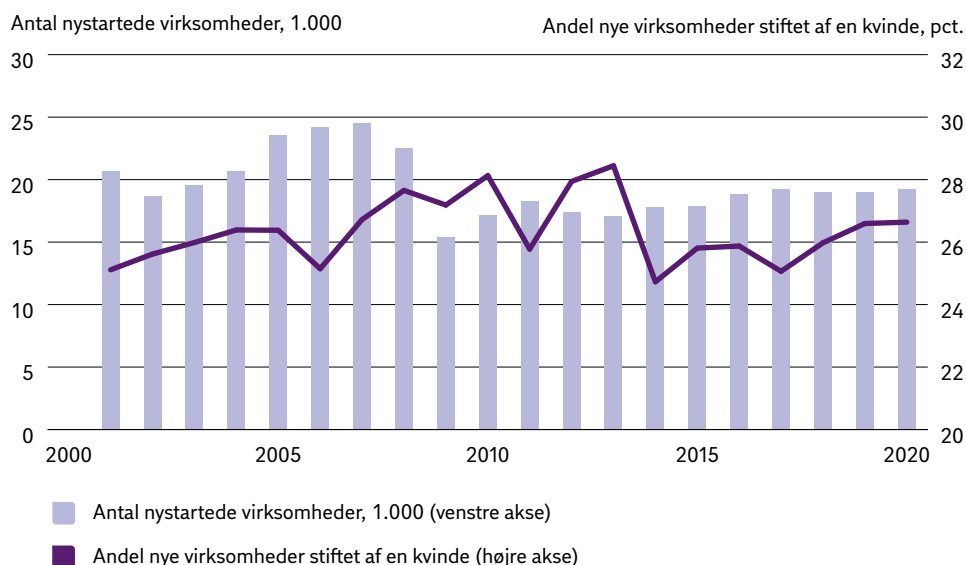
Fokus på uddannelse

I Danmark er det kun hver fjerde virksomhed, som er startet af en kvinde. Det billede har været uændret de sidste 20 år, jf. figur 6. I Danmark er mænd næsten dobbelt så tilbøjelige som kvinder til at blive selvstændige¹⁴ – det er en af de største kønsforskelle blandt samtlige OECD-lande¹⁵.

Andel nye virksomheder, der stiftes af kvinder, er lav og står stille

Antal nystartede virksomheder og andelen af virksomheder med en kvindelig hovedstifter

FIGUR 6

Anm.: Fra 2014 og frem findes der oplysninger om flere stiftere pr. virksomhed. I virksomheder, hvor der ikke er oplysninger om hovedstifterens køn, antages samme kønsfordeling som i virksomhederne med kendte oplysninger om hovedstifterens køn.
Kilde: Danmarks Statistiks iværksætterdatabase og DI-beregninger

At øge antallet af kvinder, der vælger at blive iværksættere, kan ikke gøres fra den ene dag til den anden, og kan heller ikke løses gennem enkeltstående politiske tiltag. Det kræver et langt, sejt træk at ændre kulturen for, hvordan vi i samfundet ser kvinder – og hvordan kvinder ser sig selv

14 [Arbejdskraftundersøgelsen](#) (Danmarks Statistik, 2024)

15 [OECD Economic Surveys Denmark](#) (OECD, 2024)

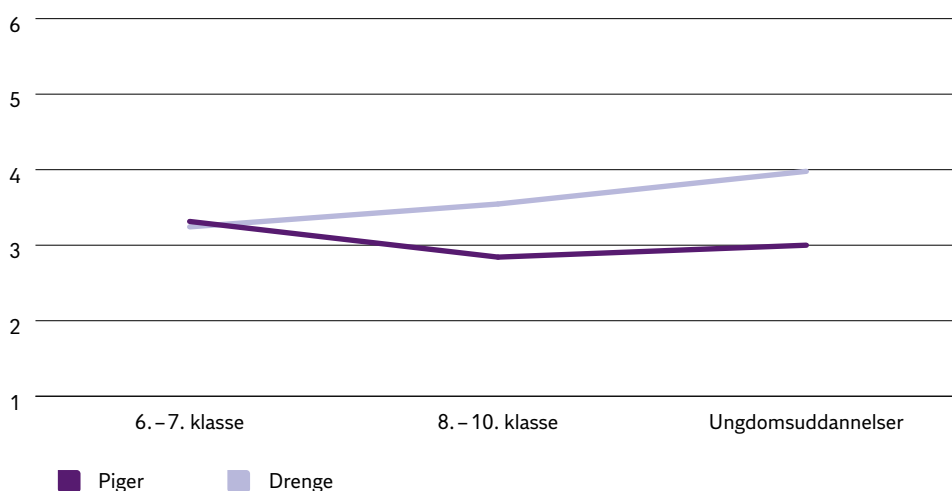
– og deres muligheder for at blive iværksættere. Her spiller uddannelsessystemet en vigtig rolle i forhold til at inspirere og motivere flere kvinder til at forfølge deres iværksætterdrømme.

Unge piger og drenges lyst til at blive iværksættere påvirkes nemlig i løbet af deres uddannelse – og i dag kan vi se, at pigerne oplever et fald i interessen for at blive iværksættere hen mod afslutningen af folkeskolen. I modsætning hertil, så stiger drenges gennemsnitlige interesse for iværksætteri stødt desto længere hen i deres uddannelse, de kommer, jf. figur 7.

Piger mister interesse for iværksætteri efter 7. klasse

Gennemsnitlig interesse for iværksætteri løbet af uddannelse, skala fra 1 – 6

FIGUR 7

Anm.: Antal respondenter = 519. Svar på spørgsmålet "Jeg har lyst til at forfølge en karriere som iværksætter". Svaremulighederne var 1 – 6.
Kilde: Data fra Fonden for Entreprenørskab (2023)

Entreprenørskabsundervisning på alle uddannelsesniveauer

Den unge generation er fremtiden, og det er afgørende, at vi som samfund skaber de bedst mulige forudsætninger for at opbygge en generation, der er i stand til at tænke kreativt og løse fremtidens komplekse udfordringer med handlekraft og nyskabelse. Entreprenørskab bør derfor være en grundlæggende del af alle børns og unges uddannelsesforløb, fordi det giver vigtige færdigheder til at innovere, skabe forandringer og gøre en positiv forskel for verden.

Dette kan opnås ved at integrere entreprenørskabsundervisning i uddannelsessystemet i folkeskolen og på alle uddannelsesniveauer. Denne tilgang har ikke blot potentiale for at øge interessen for iværksætteri, men også at forbedre elevernes faglige præstationer og trivsel.

Fonden for Entreprenørskab arbejder for, at entreprenørskab skal være en naturlig del af undervisningen på alle uddannelsesniveauer i Danmark. De arrangerer iværksætterkonkurrencer, hvor elever skal løse virkelige problemer med innovative idéer, og hjælper med at udvikle færdigheder, som kan bruges på fremtidens arbejdsmarked eller til starte egen virksomhed. I DI mener vi, at det skal være lige så oplagt at blive iværksætter, som at blive lønmodtager. Derfor bakker DI op om, at entreprenørskabsundervisning skal være en naturlig del af undervisningen på alle uddannelsesniveauer.

DI arbejder aktivt for at reducere kønsbalancen i det danske iværksætttermiljø. Derfor er DI bl.a. partner på forskningsprojektet ”Diversitet i Entreprenørskab”, som er iværksat af Fonden for Entreprenørskab for at undersøge kønsgabet inden for iværksætteri. DI’s engagement i projektet afspejler målet om et mere mangfoldigt iværksætttermiljø, hvor alle talenter får mulighed for at blomstre.

DI anbefaler:

At der årligt afsættes 10 mio. kr. til Fonden for Entreprenørskab.

- Fonden for Entreprenørskab bør gives en fast årlig bevilling på finansloven, og denne bevilling bør forøges med 10 mio. kr. for bedre at kunne imødekomme den stigende efterspørgsel efter fondens ydelser. En sådan fast og øget bevilling vil sikre stabilitet og forbedre kvaliteten af undervisningsmateriale og aktiviteter, samt fremme iværksætterkulturen i Danmark, især blandt piger og kvinder.

Teknologiforståelse skal være et obligatorisk fag

Flere studier peger på, at det er en god idé at sætte tidligt ind i skolerne og på uddannelsesinstitutionerne for at få flere kvindelige iværksættere¹⁶. Jo flere gange unge, især piger og kvinder, eksponeres for undervisning om iværksætteri, desto større er chancen for, at de selv vil prøve kræfter med det. I en tid, hvor teknologi og digitalisering bliver mere afgørende kompetencer i alle dele af erhvervslivet, er det vigtigt, at unge i højere grad får kompetencer inden for området. Ved at gøre faget teknologiforståelse obligatorisk sikres det, at alle unge får samme udgangspunkt for at tilegne sig en stærk teknologisk faglighed og interesse. Det er nødvendigt, at alle elever kommer med fra start, så de får et lige udgangspunkt, og der ikke opstår et teknologisk A- og B-hold. Tidligere studier har vist, at piger gradvist mister interessen for tekniske fag i løbet af folkeskole og ungdomsuddannelserne¹⁷. Der er altså stort behov for at få skabt et solidt grundlag og interesse for teknologi allerede tidligt i uddannelsessystemet.

16 [Hvordan øger vi antallet af kvindelige iværksættere? Evidensbaserede anbefalinger fra Fonden for Entreprenørskab](#) (Fonden for Entreprenørskab, 2022)

17 [Hvorfor mister piger interessen for STEM-fag? Og hvad gør vi ved det?](#) (Villum Fonden, 2019)

”Jeg er blevet inviteret til ’ambassadør for en dag’ for piger i folkeskolen, og de oplever stadig, at der er lærere, der fnyser eller siger ’det kan du ikke’, når de unge piger siger, at de gerne vil være fysikere. Det er godt, at der bliver indført et fag om teknologiforståelse i folkeskolen – men der skal også være bedre forståelse for kønnene. I sidste ende handler det jo om at introducere pigerne til de samme fag, og at læreren opdager dem og ser, at de er gode til præcis det fag. Det er jo det, vi husker senere i livet – at der var nogen, der troede på os.”

Ditte Marie Fog Ibsen
Co-Founder, Oasi.care

Ved at kombinere teknologiforståelse med fokus på iværksætteri bliver unge klædt på med de nødvendige værktøjer og kompetencer, som er essentielle i en stadig mere digitaliseret verden. Dette vil ikke blot forbedre deres teknologiske og digitale færdigheder, men også styrke deres evne til innovation og kreativ problemløsning, hvilket er grundlæggende for iværksætteri. Tiltaget søger dermed at inspirere og motivere flere unge kvinder til at se iværksætteri som en reel og opnåelig karrierevej.

DI anbefaler:

At teknologiforståelse sættes på skoleskemaet.

- Teknologiforståelse bør indføres som selvstændigt obligatorisk fag i folkeskolen, og integreres i de øvrige fag med afsæt i erfaringer fra forsøgsprogram for styrkelse af teknologiforståelse.
- Der bør iværksettes en uddannelses- og efteruddannelsesindsats af lærere, så de får de fornødne kompetencer og er godt rustet til at undervise i teknologiforståelse.

Erhvervspraktik hos en iværksætter

I Danmark vælger langt størstedelen af befolkningen en lønmodtagerkarriere, hvilket også præger uddannelsessystemet der traditionelt ikke lægger meget vægt på iværksætteri. Dette kan skyldes, at unge mangler indsigt i forholdet mellem uddannelsesvalg og efterfølgende job, samt mere diverse rollemodeller, der ikke alle er lønmodtagere. Kvinder, som har prøvet at arbejde sammen med kvindelige iværksættere, har i højere grad lyst til selv at starte en virksomhed¹⁸.

DI bakker op om regeringens forslag om, at erhvervspraktik bliver obligatorisk for alle elever i udkolingen. Flere kommuner har allerede ansat såkaldte erhvervsplaymakere for at styrke forbindelsen mellem skoler og virksomheder. Arbejdet med disse erhvervsplaymakere bør udvikles til også systematisk at omfatte etablering af erhvervspraktikforløb med fokus på iværksætteri, så det bliver et mere oplagt valg for de unge at komme i praktik hos en iværksætter.

DI anbefaler:

At muligheden for at komme i praktik hos en iværksætter understøttes.

- Kommunerne opfordres til at investere i mindst én erhvervsplaymaker, og i øvrigt opsætte rammer for samarbejdet mellem virksomheder og skoler, så skole-virksomhedssamarbejde og erhvervspraktik har klare rammer og en fast forankring i kommunerne. Erhvervsplaymakere og lærere skal sikre, at eleverne præsenteres for muligheden for at komme i erhvervspraktik hos iværksættere.

Flere kvinder skal optages på en STEM-uddannelse

Kvinder er i dag stærkt underrepræsenterede blandt iværksættere, særligt inden for teknologi og digitalisering¹⁹. Det kan bl.a. forklares af, at langt færre kvinder end mænd træder ud på arbejdsmarkedet med en videregående STEM-uddannelse²⁰ i bagagen. Som figur 8 viser, udgjorde kvinder kun en tredjedel af de studerende, der startede på en videregående STEM-uddannelse i 2023. På ingeniøruddannelserne (både diplom- og civilingeniør) er kønsfordelingen mere skæv end på STEM-uddannelserne generelt²¹. Fra 2019 til 2022 var kun 30 pct. af de optagne på ingeniøruddannelserne kvinder, en andel der faldt til 29 pct. i 2023. Det viser, at kønsfordelingen på ingeniøruddannelserne er blevet mere skæv i 2023 sammenlignet med de foregående år. Den manglende fremgang ses illustreret i figur 8:

18 [Hvordan øger vi antallet af kvindelige iværksættere? Evidensbaserede anbefalinger fra Fonden for Entreprenørskab](#) (Fonden for Entreprenørskab, 2022)

19 [Fortsat få virksomheder startes af kvinder](#) (DI-analyse, 2023)

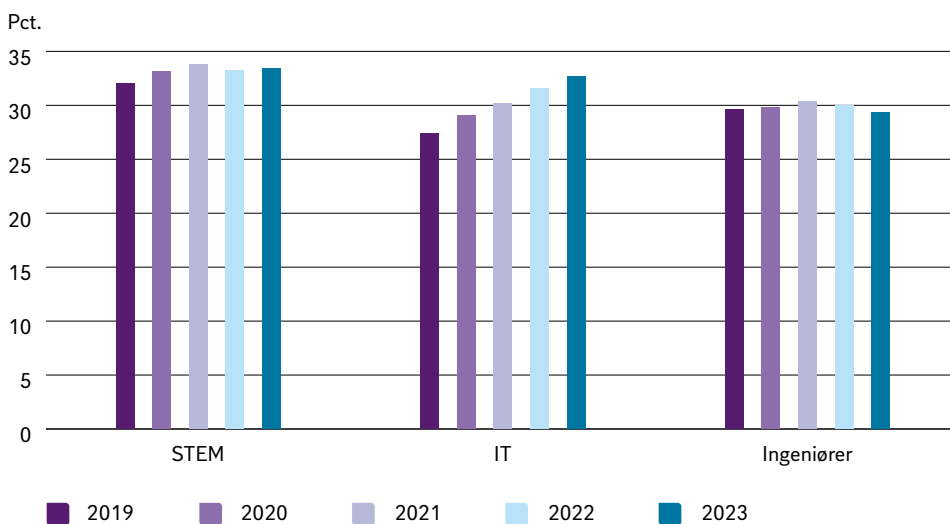
20 STEM-uddannelser er en samlet betegnelse for uddannelser inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvidenskab og matematik (Science, Technology, Engineering and Mathematics)

21 [Kønsfordelingen på STEM-uddannelserne står i stampe – DI](#) (danskindustri.dk)

Kønsfordelingen på STEM-uddannelserne står i stampe

Udvikling i andelen af kvinder blandt optagne på STEM-, IT- og ingeniøruddannelserne

FIGUR 8

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets KOT-data

Dette udgør en udfordring for samfundet og kan blive et demokratisk problem, idet fremtidens løsninger inden for digitalisering, kunstig intelligens og den grønne omstilling risikerer at blive domineret af ét køn. Det øger risikoen for blinde vinkler i udviklingen af nye produkter og tjenester, og tabte muligheder for innovation, da idéer og løsninger bliver ensidige og ikke dækker alle brugeres behov.

DI anbefaler:

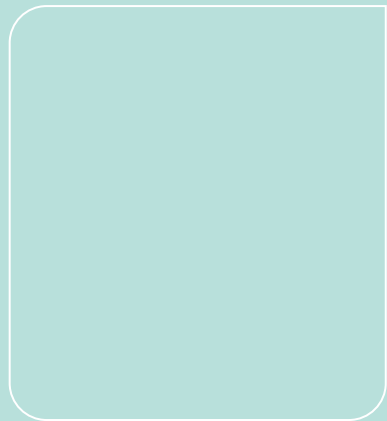
At videregående uddannelsesinstitutioner skal gives et økonomisk incitament til at forbedre kønsbalancen blandt dimittenderne.

- Initiativet skal omfatte uddannelser, hvor kønsskævheden er størst. De procentvise forbedringer i kønsbalancen skal vurderes for hver enkelt uddannelse, og ikke som et gennemsnit på institutionsniveau.
- Der skal fastsættes ambitiøse måltal for en bedre kønsfordeling blandt studerende på de mest kønsskæve uddannelser i de strategiske rammekontrakter, som Uddannelses- og Forskningsministeriet indgår med uddannelsesinstitutionerne.

”At have digitale kompetencer er ligesom at have superheltekræfter, der gør dig i stand til at bygge lige det, du har lyst til, kun ved hjælp af en computer, en masse kreativitet og nysgerrighed. Netop digitale kompetencer kan være altafgørende i startups, hvor man transformerer idéer til produkter vha. kode og digitale værktøjer. For at lykkes med at få flere kvindelige iværksættere er det derfor vigtigt, at flere kvinder får adgang til digitale kompetencer, så også kvinderne får indflydelse på og kan bygge fremtidens teknologier og digitale produkter.”

Lise Bach Lystlund
Co-Founder, Cocoders

Bedre rammer for familieliv

Når man springer ud i en tilværelse som iværksætter, oplever mange at støde på flere benspænd ved familiestiftelse og -udvidelse, end de fleste lønmodtagere normalt gør. Da det stadig typisk er moderen, som afholder størstedelen af den samlede barselsperiode, stiller det især kvindelige iværksættere over for en række udfordringer i spændingsfeltet mellem familiestiftelse og iværksætterlivet. Én ting, som har særligt stor betydning for, hvorvidt kvinder vælger at springe ud som iværksættere, er muligheden for at kombinere iværksætteriet med et godt og afbalanceret familieliv. Hvis vi skal have flere kvinder til at gå iværksættervejen, er vi derfor nødt til at skabe tryk om, at man kan få en iværksætterkarriere og barsel til at gå op i en højere enhed.

”Det er afgørende, at vi skaber et system, der tillader iværksættere at navigere i barselsperioden med større frihed, så de kan fortsætte med at udvikle deres virksomheder, samtidig med at de nyder tiden med deres nyfødte så længe som muligt, og som de ønsker. Det vil både gavne den enkelte iværksætter, og samtidig understøtte et mere dynamisk startup-økosystem i Danmark.”

Louise Ferslev
CEO & Founder, MyMonii

Mere fleksibilitet under barsel

Undersøgelser viser, at barselsorlov og familiestiftelse ofte påvirker iværksætteres beslutninger om at starte og udvikle egen virksomhed²². Problemet ligger i, at barselsperioden ofte udgør en barriere for kvinder, der ønsker at starte egen virksomhed. Mange iværksættere oplever eksempelvis, at det kan være svært at holde helt fri fra deres virksomhed i en længere periode, som en barselsorlov ofte varer. Iværksætterne er ofte afgørende for virksomhedens drift, og når kunderne ringer med spørgsmål eller problemer, må de ofte selv træde til.

Iværksættere og selvstændige kan altså ikke altid bare trække sig fra virksomheden i månedsviis uden at arbejde, for virksomheden vil simpelthen ofte ikke kunne fungere uden dem. Derfor oplever mange iværksættere og selvstændige, at de støder ind i rigide regelsæt, som ikke afspejler deres virkelighed. Det er dermed afgørende at vi får tilpasset barselsreglerne, så de i højere grad passer til iværksætterlivet. Det skal være lige så oplagt at springe ud som iværksætter, som at blive lønmodtager – uagtet om man står over for en kommende barselsorlov eller ej. For iværksættere er det derfor vigtigt, at reglerne understøtter dem i både at stifte virksomhed og i at stifte familie.

DI anbefaler

Mere fleksibilitet i iværksætteres barselsorlov.

- Der skal være en bagatelgrænse for, hvor meget iværksættere og selvstændige må arbejde under deres barselsorlov – uden at de bliver trukket i barselsdagpenge. Forslaget har allerede fået opbakning i Erhvervslivets EU- og Regelforum.

²² [Forslag til strukturelle tiltag for at øge andelen af kvinder i iværksætteri](#) (Kvindekompaniet, 2021); [Forældre på barsel – 9 fortællinger om forældres møde med barselsreglerne](#) (Institut for Menneskerettigheder, 2021)

Sådan skaber vi mere mangfoldighed i det danske iværksættermiljø

Skal vi udnytte hele Danmarks iværksætterpotentiale, kræver det målrettede indsatser og politiske tiltag, der kan fremme et mere inkluderende og mangfoldigt iværksættermiljø.

DI har præsenteret en række politiske forslag, som falder inden for tre temaer: adgang til finansiering, uddannelse og familieliv. Bedre finansieringsmuligheder skal bidrage til, at flere kvindelige iværksættere får finansieret deres vækstplaner. Uddannelse skal give kvinder modet og færdighederne til at springe ud i iværksætteri. Endeligt skal et fleksibelt familieliv sikre, at det at blive forælder ikke er en uoverstigelig barriere for at forfølge drømme om at starte egen virksomhed.

DI's forslag

Adgang til finansiering

- Indfør diversitets-måltal for EIFO's indirekte investeringer
- Fjern benspænd for crowdfunding
- Danmark bør igen gå med i Global Entrepreneurship Monitor (GEM)

Fokus på uddannelse

- Indfør entreprenørskabsundervisning på alle uddannelsesniveauer
- Gør teknologiforståelse til et obligatorisk fag i folkeskolen
- Skab bedre mulighed for at komme i erhvervspraktik hos en iværksætter
- Giv universiteterne incitament til at optage flere kvinder på STEM-uddannelser

Bedre rammer for familieliv

- Mere fleksibilitet i iværksætteres barselsorlov

DI arbejder for at skabe bedre vilkår for startups i Danmark

Det er afgørende for Danmark, at iværksættere med innovative løsninger kan skabe arbejdspladser og vækst. Derfor skal de politiske rammer understøtte en stærk iværksætterkultur til alles fordel.

Læs mere om DI's arbejde for bedre vilkår for iværksættere her:

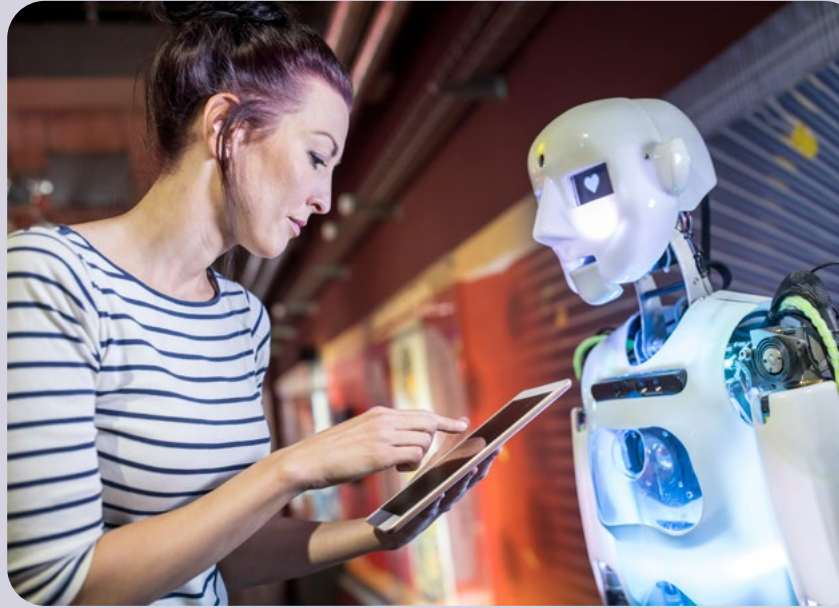

Få et års gratis medlemskab af DI som iværksætter

Som iværksætter får du et års gratis medlemskab af DI med adgang til alle vores services.

Du får personalejuridisk rådgivning, adgang til nye markeder via vores internationale kontorer, invitationer til events og netværk og meget andet.

Kontakt

Pressehenvendelser og spørgsmål
vedr. DI's iværksætterpolitik:

Sine Linderstrøm

Chef for SMV & Iværksætter
sili@di.dk
2098 9913

For spørgsmål vedr. publikationens
indhold:

Christian Stoltze

Konsulent
chst@di.dk
2463 4048

Redaktion afsluttet 20. februar 2024

